

TORAH OHR • PARSHAS BESHALACH • MAAMAR 3

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת...

« Alors Moché et les enfants d'Israël chantèrent »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/beshalach/3/

1 אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים.

«Alors Moché et les enfants d'Israël chantèrent ce cantique à D.ieu et dirent: "Je chanterai à D.ieu, car Il est exalté, exalté; le cheval et son cavalier, Il les a précipités dans la mer."»

הנה להבין ענין קי"ס. וגם הלא לפי דרך בני ממצרים לא"י לא היה להם דרך על הים אלא שצוה ה' וישובו ויחנו כו'

Or, [il nous faut] comprendre le sens de la division de la mer des Joncs. De plus, assurément, sur la route que les enfants d'Israël devaient suivre d'Égypte vers le pays d'Israël, ils n'avaient pas à passer par la mer; ce ne fut que parce que D.ieu leur ordonna de «rebrousser chemin et de camper», etc.

(וגם לא עברו את הים מעבר לעבר אלא באותו צד שירדו באותו צד עצמו עלו). הטעם כתיב וידעו מצרים כי אני ה'.

(De plus, ils ne traversèrent pas la mer d'un rivage à l'autre; ils remontèrent du même côté où ils étaient descendus.) Quant à la raison, il est écrit: «Et l'Égypte saura que Je suis D.ieu.»

וצריך להבין דהא כתיב ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר. אלא הענין כי הנה יש מצרים בכל אדם ובכל זמן.

Mais cela demande à être compris, car il est écrit: «Les eaux couvrirent leurs ennemis; pas un d'eux ne resta.» L'explication est plutôt qu'il y a une «Égypte» en chaque personne et à chaque époque.

ולכן אמרו בכל דור ודור חייב אדם לראות א"ע כאלו הוא יצא ממצרים וכתיב למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך.

C'est pourquoi [nos Sages] ont dit: «À chaque génération, chacun est tenu de se considérer comme s'il était lui-même sorti d'Égypte», et il est écrit: «Afin que tu te souviennes du jour où tu es sorti du pays d'Égypte tous les jours de ta vie.»

2 ואיתא בתוספתא שצריך לזכור ג"כ קריעת ים סוף והענין כי הנה ארז"ל על ג' דברים העולם עומד.

Et l'on trouve dans la Tosefta qu'il faut également se souvenir de la traversée de la mer des Joncs. Voici l'explication: nos Sages, de mémoire bénie, ont dit: «Le monde repose sur trois choses:

על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח. עבודה הן הן הקרבנות שהיה אש שלמעלה יורד ע"ג המזבח אריי דאכיל קורבנין.

sur la Torah, sur le service (avoda) et sur les actes de bonté (guemilout hassadim).» «Le service» désigne précisément les sacrifices, car le feu d'En Haut descendait sur l'autel: «un lion qui dévore les sacrifices».

3 ומשחרב בהמ"ק תקנו תפלה כנגד הקרבנות דהיינו למסור נפשו הבהמית שתוכלל באש של מעלה בחי' אהבה רבה הבאה מלמעלה ואתערותא דלעילא כו'.

Et depuis la destruction du Temple, [les Sages] instituèrent la prière en correspondance avec les sacrifices: c'est-à-dire remettre son âme animale afin qu'elle soit absorbée dans le feu d'en haut, le niveau du «grand amour» (ahavah rabbah), qui vient d'en haut, ainsi qu'un éveil d'en haut, etc.

ולהבין כיצד הוא מרומז בתפלה איך שיורד בחינת אש שלמעלה. אך הענין זהו אשר תקנו בש"ע לומר כל הברכות ברוך אתה כו'.

À présent, pour comprendre comment il est fait allusion dans la prière à la descente du niveau du feu d'en haut: voici l'explication: [les Sages] instituèrent dans la Chemoné Esré que toutes les bénédictions soient dites [avec les mots] «Béni sois-Tu», etc.

4 והוא ע"ד מ"ש ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם. פי' מעלמא דאתכסיי לעלמא דאתגליי דהיינו מבחי' סוכ"ע לממכ"ע כי הוי"ה הוא האלהים וכשמקשר נפשו הבהמית לה' אחד

C'est selon ce qui est écrit: «Béni soit D.ieu, le D.ieu d'Israël, d'un monde à l'autre»: c'est-à-dire du monde caché (alma d'iskasya) au monde révélé (alma d'isgalya), autrement dit du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) à celui de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), car Havaya est Elokim. Et lorsque l'on lie son âme animale au D.ieu unique,

אזי גם בחי' אש שלמעלה מבחי' סוכ"ע שורה ומתגלה בנפשו. וזהו ברוך לשון המשכה מהעלם אל הגילוי להיות בבחי' אתה לנוכח:

alors le niveau du feu d'En Haut, supérieur à celui de la lumière qui entoure tous les mondes, repose lui aussi dans son âme et s'y révèle. Et tel est [le sens de] «Béni» (baroukh): ce terme désigne une attraction depuis le caché vers le révélé, afin que cela soit au niveau du «Tu», dans une adresse directe.

5 וביאור הענין כי הנה ארז"ל כל מה שיש ביבשה יש בים. ים הוא בחי' עלמא דאתכסיא ויבשה הוא בחי' עלמא דאתגלייא.

L'explication est la suivante : nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Tout ce qui se trouve sur la terre ferme se trouve dans la mer. » La « mer » est le niveau du monde caché (alma d'iskasya), tandis que la « terre ferme » est le niveau du monde révélé (alma d'isgalya).

והנה ההפרש שבין יבשה לים בגשמיות הוא שהברואים שבים אינם נראים לחוץ כי הים מכסה עליהם

Or, la différence entre la terre ferme et la mer dans le monde physique est que les créatures de la mer ne sont pas visibles à l'extérieur, car la mer les recouvre ;

וגם חיותם וקיומם הוא בתוך הים דוקא וא"א להם לחיות ביבשה שמיד מתים משא"כ ברואים שביבשה הנה הארץ תוציא צמחה ועושה פרי למעלה.

de plus, leur force vitale et leur existence se trouvent précisément dans la mer, et elles ne peuvent vivre sur la terre ferme, car elles y meurent aussitôt. Il n'en va pas de même des créatures de la terre ferme : « la terre fait pousser sa végétation » et produit des fruits qui s'élèvent au-dessus [du sol].

6 והגם שיניקותם ממנה הם נראים כאלו הן יש ודבר בפ"ע ומכ"ש שאר הברואים אשר בהם נפש חיה למינה. ועד"ז יובן ההפרש ברוחניות למעלה ההפרש בין עלמא דאתכסיא לעלמא דאתגלייא.

Et bien qu'ils en tirent leur nourriture, ils paraissent être une existence (yesh), une chose à part entière ; à plus forte raison les autres créatures, qui possèdent «une âme vivante selon son espèce». De même, on peut comprendre la différence qui existe en haut, dans le domaine spirituel : celle entre le monde caché et le monde révélé.

כי הנה מבשרי אחזה שיש בנשמה שכל ומדות והשכל נחלק לגי' והמדות לזי' ויש עליהם גי' לבושים מחדו"מ

Car, comme le dit le verset, «de ma chair je contemple» : l'âme possède l'intellect et les attributs émotionnels (midot). L'intellect se divise en trois, et les attributs émotionnels en sept ; au-dessus d'eux se trouvent trois vêtements : la pensée, la parole et l'action.

וגם הם מתחלקים לפרטים רבים ובכללן הם ה' בחינות שכל ומדות ומחדו"מ כנגד נרנח"י וכמה מיני מדרגות גבוה מעל גבוה

Ceux-ci aussi se subdivisent en de nombreux détails et, considérés ensemble, ils forment cinq niveaux: l'intellect, les attributs émotionnels, la pensée, la parole et l'action, correspondant à Nefech, Roua'h, Nechama, 'Haya et Ye'hida. Et [il existe] de nombreuses sortes de degrés, «élevés au-dessus des élevés»,

וגבוהים עליהם כולם הם בבחי' נרנח"י כל אחד יש לו בחי' בפני עצמו מה שאין בחבירו יש מי שעובד בבחי' ומדרגת כלות הנפש כו'

«et des êtres plus élevés au-dessus d'eux»: tous relèvent des niveaux de Nefech, Roua'h, Nechama, 'Haya et Ye'hida. Chacun possède un niveau qui lui est propre, que l'autre ne possède pas. Il en est un qui sert [D.ieu] au niveau et au degré de l'extase de l'âme (kelot hanefech), etc.

וכן הנשמה בפ"ע בג"ע יש כמה בחי' ומדרגות שונות. אך יש מהן בבחי' עלמא דאתגליא שנראים המדרגות מופרדים בגילוי.

De même, l'âme, considérée en elle-même dans le Gan Eden, possède de nombreux niveaux et degrés différents. Mais certains relèvent du monde révélé, où les degrés apparaissent manifestement comme séparés les uns des autres.

7 ויש מהם שהם עלמא דאתכסיא שהם בטלים במציאות במקורם שהוא בחי' סוכ"ע דכולא קמיה כלא חשיב ומבחי' זו היתה מדרגת משה רבינו ע"ה

Et certains d'entre eux appartiennent au monde caché : ils sont annulés dans leur existence même au sein de leur source, qui est le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), devant laquelle « tout est considéré comme rien ». C'est de ce niveau que relevait le degré de Moché notre maître, que la paix soit sur lui,

שנאמר עליו כי מן המים משיתהו מבחי' ים עלמא דאתכסיא ולכן היה כבד פה שבחי' דבור והתגלות נמנע ממנו לפי שהיה לו יתרון ומעלה בבחי' ומדרגת בטול במציאות במאד כמ"ש ונחנו מה כו'.

comme il est dit à son sujet : « Car c'est des eaux que je l'ai tiré » : du niveau de la « mer », le monde caché. C'est pourquoi il avait « la bouche pesante » : le niveau de la parole et de la révélation lui était inaccessible, car il possédait un avantage et une supériorité dans le niveau et le degré de l'annulation absolue de [son] existence (bitoul), comme il est écrit : « Et que sommes-nous ? » etc.

וזוהו ענין הברכה ברוך אתה כו' מן העולם ועד העולם שיהיה בחי' עלמא דאתכסייא ובחי' סוכ"ע שהוא בחי' בטול דכולא קמיה כלא חשיב נמשך בגלוי גם בעלמא דאתגלייא וראו כל בשר כו':

Et tel est le sens de la bénédiction : « Béni sois-Tu », etc., « du monde jusqu'au monde » : que le niveau du monde caché et celui de la lumière qui entoure tous les mondes — le niveau de l'annulation où « tout est considéré comme rien devant Lui » — soient également attirés ouvertement dans le monde révélé, et « toute chair verra », etc.

8 אך כל בחי' ברכה והמשכה מלמעלה למטה זו היא בחי' ומדרגת עבודת הכהן. אבל עבודת הלויים מדה אחרת היתה כם היא ממטה למעלה

Cependant, toute [forme de] bénédiction et de diffusion du haut vers le bas relève du niveau et du degré du service du Kohen. Quant au service des Lévites, une autre qualité les caractérisait : il s'effectue du bas vers le haut,

דכתיב ועבד הלוי הוא שבחי' עבודתו היא בבחינה עלמא דאתכסייא שלא יהיה בחי' ומדרגת עלמא דאתגלייא נראה לבחי' ומדרגה כלל ולא יהיה תופס מקום כלל

comme il est écrit : « Et le Lévite, lui (hou), servira » : le niveau de son service se situe dans le monde caché, de sorte que le niveau et le degré du monde révélé ne soient pas considérés comme un niveau et un degré, et ne prennent absolument aucune place,

כמ"ש אתה הוא הוי' לבדך וגוי' שאינו בגדר עלמין כלל לא בגדר ממלא ולא בגדר סוכב ולזה היתה עבודתם בשירה וזמרה כנגון.

comme il est écrit : « Tu es Lui, Havaya, seul », etc. : Il n'entre nullement dans la catégorie des mondes, ni dans celle de la lumière qui les remplit (memalé kol almin), ni dans celle de la lumière qui les entoure (sovev kol almin). C'est pourquoi leur service consistait en des chants et des hymnes, avec une mélodie (nigoun).

כי ענין הנגון הוא שאין בו רק התפעלות הנפש מפני גילוי התנועות ולא מפני שיש בתנועות ההם מצד עצמם שום שכל והתחדשות אלא מפני גילוי התנועה מתעורר גילוי הלב.

Car la nature de la mélodie est qu'elle ne comporte rien d'autre que l'émotion de l'âme suscitée par l'expression des mouvements [de l'air], non parce que ces mouvements contiendraient en eux-mêmes une quelconque intelligence ou nouveauté ; mais l'expression du mouvement éveille l'expression du cœur.

9 ולכן אפילו בנגון ישן יש התעוררות והתפעלות מפני גילוי התנועה שבה כך הוא ענין עבודת הלוי בשירה להיות בחי' התפעלות הנפש מצד עצמה ולא מצד השגה להוליד מבינתו כו'

C'est pourquoi, même une ancienne mélodie suscite un éveil et une émotion, en raison de l'expression du mouvement qu'elle contient. Tel est le service du Lévite par le chant : atteindre le niveau où l'âme est émue par elle-même, et non par la compréhension qui engendre [un sentiment] à partir de l'intellect, etc.

מאחר שעבודתו בבחי' הוא בחי' אתה הוא ה' לבדך וגוי' דלית מחשבה תפיסא ביה כלל

puisque son service relève du niveau de « Lui » (Hou), celui de « Tu es Lui, D.ieu, seul », etc., Lui qu'aucune pensée ne peut saisir en aucune façon ;

אלא התפעלות רעותא דלבא שיהיה נוגע עד הנפש נקודת הלב ולא להיות בחי' מקיף לבד.

mais plutôt dans l'émotion du désir du cœur (reouta deliba), afin qu'elle touche l'âme, le point du cœur, et ne reste pas simplement au niveau de ce qui enveloppe (makif).

10 ועד"ז נתקן פסוקי דזמרה קודם ק"ש ולכן קוראין אותן פסוד"ז שהם כעין בחי' נגון שהוא רק הרחבת הדבור

De même, les Pesouké de Zimra furent institués avant la lecture du Chema, et c'est pourquoi on les appelle Pesouké de Zimra (« versets de chant ») : ils sont comparables au niveau de la mélodie, qui n'est qu'un déploiement de la parole.

וביאר הענין בתוספת ביאר לפרש הדבר היטיב להלהיב לבו ונפשו שיתפעל מזה משא"כ כשאומר הפסוקים ואינו נוגע לנקודת לבו אין זה בחי' זמרה ונגון ואין זו עבודה תמה.

et l'explication de cette idée, avec un éclairage supplémentaire, consiste à exposer clairement la chose afin d'embraser son cœur et son âme, et de l'émouvoir. En revanche, lorsque l'on récite les versets sans qu'ils touchent le point de son cœur, ce n'est pas le niveau du chant et de la mélodie, et ce n'est pas un service accompli pleinement.

11 וזהו אשירה לה' כי גאה גאה. פי' שבחי' אשירה הוא מפני כי גאה למעלה מגאה וגאה הוא בחינת סובב כל עלמין דכולא קמיה כלא חשיב.

Et c'est là [le sens de] « Je chanterai à D.ieu, car Il est exalté, exalté. » Autrement dit, le niveau de « Je chanterai » tient à ce qu'Il est « exalté » au-dessus de « exalté ». « Exalté » désigne le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), devant laquelle « tout est considéré comme rien ».

וגאה על גאה הוא יתברך בעצמו ובכבודו אין סוף ברוך הוא ממש דלית מחשבה תפיסא ביה כלל
בחינת אתה הוא ה' לבדך וגוי לא נערוך אליו קדושתו.

Et « exalté » au-dessus de « exalté », c'est Lui, qu'Il soit béni, dans Son Être même et Sa gloire : l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même, que nulle pensée ne peut saisir en aucune façon ; c'est le niveau de « Tu es Lui, Dieu, seul », etc. « Nous ne pouvons comparer à Lui Sa sainteté. »

פ"י שאפילו קדושתו שהוא קדוש ומובדל כו' לא נערוך אליו לפי שאינו בגדר עלמין כלל:

Autrement dit, même Sa sainteté — le fait qu'Il est saint et séparé, etc. —, nous ne pouvons la comparer à Lui, car Il n'entre nullement dans la catégorie des mondes.

12 ולכן סוס ורוכבו רמה בים. כי הנה כתיב כי תרכב על סוסך מרכבותיך ישועה. וביאור הדבר דהנה האותיות נקראים סוסים כמו שסוס בטל לגבי רוכבו והרוכב מנהיגו.

C'est pourquoi « le cheval et son cavalier, Il les a précipités dans la mer ». Il est écrit : « Quand Tu chevauches Tes chevaux, Tes chars sont salut ». Voici l'explication : les lettres sont appelées « chevaux », car, de même qu'un cheval est annulé devant son cavalier et que le cavalier le dirige,

כך הנה אותיות דבורו הם בטלים לגבי השכל והשכל מנהיגו לכל אשר יחפוץ יטנו אך מ"מ יש יתרון מעלה בסוס שיכול להוליך את הרוכב למקום שאין הרוכב יכול לילך שם.

de même, les lettres de la parole sont annulées devant l'intellect, et l'intellect les dirige : « là où il le souhaite, il le fait aller ». Pourtant, le cheval possède néanmoins un avantage supérieur : il peut porter le cavalier en un lieu où celui-ci ne peut se rendre.

13 וכך יש יתרון ומעלה באותיות הדבור שיכולים להגביה את השכל למדרגה מאד נעלה מה שאין ביכולת השכל להשיג מצד עצם השכלתו כמו שנראה בחוש שע"י הדבור יתוסף השפעת שכל בשכלו.

De même, les lettres de la parole présentent un avantage et une supériorité : elles peuvent élever l'intellect à un niveau très élevé, que celui-ci ne peut atteindre par son propre raisonnement, comme l'expérience le montre : par la parole, un surcroît d'influx intellectuel vient s'ajouter à l'intellect.

וכך הוא הענין בנפש האדם המדברת בתפלה הגם שהדבור הוא רק מלכושי הנפש ואין לו ערך כלל לגבי מהות הנפש עצמה שהאר' ממנה בלבד היא מתפשטת להיות שכל ומדות כו'

Il en va ainsi de l'âme de l'homme qui parle dans la prière : bien que la parole ne soit qu'un [des] vêtements de l'âme et qu'elle soit absolument sans commune mesure avec l'essence même de l'âme, dont seule une lueur se déploie pour devenir intellect et attributs émotionnels (midot), etc.,

מ"מ מבחי' הדיבור נעשה אור מקיף להנשמה שמקיפה מראשה ועד רגלה להיות צרורה בצרור החיים את ה' ממש וכו' כמ"ש בלק"א מה שלא היה כח בנשמה מצד עצמה.

néanmoins, du niveau de la parole se forme une lumière enveloppante (Or Makif) pour l'âme, qui l'enveloppe de la tête aux pieds, afin qu'elle soit « liée au faisceau de vie avec D.ieu » Lui-même, etc., comme il est écrit dans le Likkutei Amarim : ce que l'âme n'avait pas le pouvoir [d'atteindre] par elle-même.

14 והנה כתיב לא בגבורת הסוס יחפץ ולא בשוקי האיש ירצה רוצה ה' את יראיו כו'

Or, il est écrit : « Ce n'est pas dans la force du cheval qu'Il prend plaisir, ni dans les jambes de l'homme qu'Il met sa faveur ; D.ieu prend plaisir en ceux qui Le craignent », etc.

כי בחי' אותיות שהם בחי' סוסים הם בחי' גבורות וכענין וגבורותך ידברו. וגבורותיך יגידו. להודיע לבני האדם גבורותיו.

Car les lettres, qui sont le niveau des « chevaux », sont le niveau des puissances de Guevoura, comme dans « et ils parleront de Ta puissance », « ils proclameront Tes actes puissants », « pour faire connaître aux fils de l'homme Ses actes puissants » :

שהם בחי' צמצומים ומסכים הרבים מינים ממינים שונים כדי להתהוות עולמות עליונים ותחתונים שבאמת הן הם גבורותיו כו'

elles sont les nombreux tsimtsumim et les écrans, de sortes diverses et variées, afin que les mondes supérieurs et inférieurs puissent venir à l'existence ; car, en vérité, ce sont là « Ses actes puissants », etc.,

דכולא קמיה כלא חשיב והוא צופה ומביט עד סוף כל הדורות וקורא הדורות מראש ובמחשבה אחת ברא את העולם כו' כמ"ש במ"א:

car « tout est considéré comme rien devant Lui », et Il « voit et regarde jusqu'à la fin de toutes les générations », et « appelle les générations dès leur commencement », et, par une seule pensée, Il créa le monde, etc., comme cela est expliqué ailleurs.

15 וזהו יש קונה עולמו בשעה אחת. פ"י שכל בחי' תענוגי הנבראים מה שיכול להיות נמשך לנברא בעל גבול להיות מקבל תענוג מזה ואפילו תענוג רוחני וג"ע העליון נק' בחי' יש. וכמ"ש להנחיל אוהבי יש.

Et tel est [le sens de] « Il est (yesh) quelqu'un qui acquiert son monde en une seule heure. » C'est-à-dire que tous les plaisirs des êtres créés — tout ce qui peut être attiré vers un être créé limité, de sorte qu'il en éprouve du plaisir — même le plaisir spirituel et le Gan Eden supérieur, sont appelés le niveau de yesh («quelque chose»). Ainsi qu'il est écrit: «Pour léguer le yesh à ceux qui M'aiment.»

16 והנה בחי' יש זה קונה עולמו כשנכלל בבחי' שעה אחת שהוא בחי' מחשבה אחת שבה כו' ברא את העולם.

Or, ce niveau de yesh « acquiert son monde » lorsqu'il est inclus dans le niveau d'« une heure », qui est le niveau de la « pensée unique » par laquelle, etc., Il créa le monde.

וזהו לא בגבורת הסוס יחפץ. פ"י שאינו מאיר חפץ ה' בגבורות וצמצומים בחי' האותיות לבדם כי האומר אין לי אלא תורה כו'.

Et c'est là [le sens de] « Ce n'est pas dans la force du cheval qu'Il prend plaisir » : le désir de D.ieu ne rayonne pas dans les Guevourot et les contractions, le niveau des lettres, prises à elles seules, car « celui qui dit : "Je n'ai que la Torah" », etc.

וכן לא בשוקי האיש המחזיקים בחי' הסוסים דהיינו הדעת והמחשבה הצריך לדבור ומעשה בלבד בזה אין חפץ ורצון ה' מאיר כ"כ.

De même, « ni dans les jambes de l'homme », qui tiennent les « chevaux » : c'est-à-dire la connaissance (Daat) et la pensée qui ne sont nécessaires qu'à la parole et à l'action. En cela, le désir et la volonté de D.ieu ne rayonnent pas tellement.

אלא רוצה ה' שמאיר חפצו ורצונו בפנימיותו את יראיו דהיינו מי שהוא בבחי' בטול כמו שאמר משרע"ה ונחנו מה והוא מצד התפעלות הנפש מפני עצמותו ומהותו ית':

Mais « D.ieu prend plaisir » : Son désir et Sa volonté rayonnent dans leur dimension intérieure (pnimiyout), « en ceux qui Le craignent » ; c'est-à-dire celui qui se trouve dans un état d'annulation de soi (bitoul), comme le dit Moché notre maître, que la paix soit sur lui : « Et que sommes-nous ? » Cela vient de ce que l'âme est bouleversée devant Son Essence et Son Être mêmes, qu'Il soit béni.

17 וזהו המיחלים לחסדו. פ"י שאין להם בחי' אהבה מצד עצמם להיות תשוקתם לדבקה בו ית' לרוות צמאונם בלבד

Et c'est là [le sens de] « ceux qui espèrent en Sa bonté ». C'est-à-dire qu'ils n'éprouvent pas d'amour de leur propre chef, de sorte que leur aspiration à s'attacher à Lui, béni soit-Il, n'aurait pour seul but que d'étancher leur soif ;

אלא להיות המשכת חסדו חסד עולם מעולם ועד עולם ומיחלים כאשר ירד ויומשך מלמעלי ולא שהדבר נוגע לעצמם.

mais [ils aspirent] à ce que Sa bonté soit attirée ici-bas — une bonté éternelle, d'un monde à l'autre — et ils espèrent qu'elle descende et soit attirée d'En Haut, et non parce que cela les concerne eux-mêmes.

18 וזהו סוס ורוכבו רמה בים. פ"י שבחי' האותיות דומ"ח מקור דעלמא דאתגליא שהן הן בחי' צמצומים וגבורותיו רמה והגביה עד בחי' ים הוא עלמא דאתכסיא

Et voici [le sens de] « Le cheval et son cavalier, Il les a précipités (ramah) dans la mer. » C'est-à-dire que le niveau des lettres de la parole et de la pensée, source du monde révélé, lesquelles ne sont autres que le niveau des contractions et des Guevourot de D.ieu, Il l'a élevé et porté jusqu'au niveau de la « mer », qui est le monde caché.

והיינו מפני כי גאה גאה שאתה הוא ה' לבדך כולא קמיה כלא חשיב לפניו כחשיכה כאורה דעלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא שוין.

Cela tient à ce qu'« Il est exalté, exalté » : car « Toi seul es Havaya » ; « tout est considéré comme rien devant Lui » ; devant Lui, « les ténèbres et la lumière sont pareilles », car le monde caché et le monde révélé sont égaux.

19 ולכן הפך ים ליבשה וזהו בנהר יעברו ברגל שם נשמחה בו. פ"י בעצמותו ומהותו כביכול אך מפני כי בבחי' זו גם האויב אמר ארדוף כו'.

C'est pourquoi « Il transforma la mer en terre sèche » ; et c'est là [le sens de] « Ils traversèrent le fleuve à pied ; là, nous nous réjouîmes en Lui » : c'est-à-dire dans Son Essence et Son Être mêmes, pour ainsi dire. Mais à ce niveau, même « l'ennemi dit : “Je poursuivrai” », etc.

פִּי שָׁגַם עֲכוּ"ם רוֹצִים לִהְיוֹת יִנְיָקָתָם וְאַחִיזָתָם מִשֶּׁם מֵאַחַר שֶׁלִּפְנֵי יְיָ כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה וְסוֹס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בַּיָּם וְלִזֶּה אָמַר עֵינָיו בְּגוֹיִם תִּצְפִּינָה וְהַסּוֹרְרִים אֶל יְרוּמוֹ לָמוּ סֵלָה שְׁאִין לַעֲכוּ"ם הַתְּרוֹמְמוֹת זֶה

C'est-à-dire que les idolâtres veulent eux aussi tirer de là leur nourriture et leur emprise, puisque, devant Lui, béni soit-Il, «les ténèbres et la lumière sont pareilles», et que «le cheval et son cavalier, Il les a élevés (ramah) dans la mer». C'est pourquoi il est dit : «Ses yeux surveillent les nations ; que les rebelles ne s'élèvent pas, Séla» : car les idolâtres n'ont pas part à cette élévation ;

אֶלָּא וַיִּכְסּוּ מַיִם צְרִיחָם וְאִין לָהֶם אֶלָּא יִרְיָדָה מִבְּחִי זֶה עֲצֻמָּה כִּי רַם עַל כָּל גּוֹיִם הִ' וְזֶהוּ סִיכַת נִפְלִיתָם.
 au contraire, «les eaux couvrirent leurs ennemis» ; de ce niveau même, ils ne connaissent que la descente, car «Dieu est élevé au-dessus de toutes les nations», et c'est là la cause de leur chute.

אָבֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִּיבֶשֶׁה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי הַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִיָּמִינָם וּמִשְׁמָאלָם פִּי כִּי הִנֵּה אֶרֶץ"ל עַל ג' דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל גְּמִי"ח.

Mais «les enfants d'Israël marchèrent sur la terre sèche au milieu de la mer, car les eaux formaient pour eux une muraille à leur droite et à leur gauche». Cela signifie que nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné : «Le monde repose sur trois choses : la Torah, le service [divin] (avoda) et les actes de bonté (guemilout hassadim).»

שֶׁהוּא בְּחִי יָמִין וּשְׁמָאל וִישְׂרָאֵל עָלוּ בִּמְחֻשְׁבָּה וּלְכָךְ אוֹמְרִים אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתַי שְׁעֵי הַמִּצְוֹת הֵם מֵתַעֲלִים

C'est le niveau de la droite et de la gauche. Et «Israël s'éleva dans [la pensée de Dieu]» ; c'est pourquoi nous disons : «Qui nous a sanctifiés par Ses mitsvot», car, par les mitsvot, ils s'élèvent

בְּקוֹדֶשׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁמֶשֶׁם שְׂרֵשׁ נִשְׁמָתָם וְרוּחַ אֵייתִי רוּחַ וְאַמְשִׁיךְ רוּחַ וּלְכָךְ אֲצַלֵּם סוֹס וְרוֹכְבוֹ רָמָה בַּיָּם וְהִלְכוּ בִּיבֶשֶׁה מִשְׁא"כ הַסּוֹרְרִים אֶל יְרוּמוֹ כו' כְּנִי"ל:

dans la sainteté suprême, où se trouve la racine de leurs âmes ; et «l'esprit suscite l'esprit et attire l'esprit». C'est pourquoi, pour eux, «le cheval et son cavalier, Il les a élevés (ramah) dans la mer», et ils «marchèrent sur la terre sèche» ; il n'en va pas ainsi des «rebelles», qui «ne s'élèvent pas», etc., comme dit précédemment.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/beshalach/3/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak